

TELEGRAFUL ROMANU.

Nr. 6. ANUL XVI.

Telegrafulu este de done ori pe septe-
mana: joi'a si Dumineca. — Prenume-
ratiunea se face in Sabiu la expeditura
foiei pe afara la c. r. poste, cu bani
gata prin scrisori francate, adresele
catra expeditura. Pretiulu prenumerati-
nei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a.
ear pe o jumtate de anu 3. fl. 50. Pen-
tru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

Sabiu, in 21. Ianuaru (2. Feb.) 1868.

tru provinciile din Monarchia pe unu anu
8 fl. era pe o jumtate de anu 4 fl. v. a.
Pentru princ. si tiera straine pe anu: 2
pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru
intea ora cu 7. cr. sirulu, pentru
a doua ora cu 5 1/2 cr. si pentru a
treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Program'a

despre ordinea Esamenelor, sem. I 1867/8, tinende cu elevii Institutului pedagogico-clerical
alu Archievesei gr. or. in Transilvan'a.

	inainte de amedi.		dupa amedi.
22 Luni	Pastoral'a	Cl. an. III.	Gramatic'a Pedag. an. I si II
23 Marti	Moral'a	Cl. an. II.	Computulu Ped. an. I si II
24 Miercuri.	Istori'a bis.	" " I.	Esegetic'a Cler. " II.
25 Joi.	Pedagogi'a	" " III.	Geografi'a Ped. " I si II.
26 Vineri.	Retoric'a	" " III.	
27 Sambata	Dreptulu Canonicu	" " III.	Marturisirea Ort. si Ist. bis. Ped. a. I si II.
29 Luni.	Dogmatic'a	" " I.	Introducerea in S. Script. Cl. I.

inceputulu la 9 ore

la 3 ore.

Sabiu in 14 Dec. 1867.

Partidele politice.

Insusirile individuali ale omenilor, cari pro-
vinu de acolo, dupa cum priveseo fia-care lucrurile
cu cari are de a face si cu cari pote veni in atin-
gere, a nascutu si pareri deosebite in individi de
candu a fostu cea mai mica societate de omeni in
lume. Dupa crescerea societatilor interesele de-
osebite a silitu pre omeni la conventiuni seu intie-
legeri comune spre a se pute impreuna in anumite
pareri mai multi, spre unu interesu, spre unu scopu
comunu.

Impregiurarile in sa au adasu cu sine, in tote
tempurile, ca sa varieze parerile omenilor asu-
pra intereselor seu scopurilor comune. De aci
au urmatu schimbările cele multe ce ni le infati-
sieza istori'a in diverse tipuri in sinulu unui si a-
celuiasi poporu.

Deca cautamu impregiurulu nostru apoi vomu
afila exemple destule chiaru in momentele de fatia.
La noi, unde si impregiurarile suntu mai felurite,
ca in alte parti, aflamu si pareri mai multe in pri-
vinti'a binelui comunu. Pentruca vedemu ca spre o
desvoltare mare a puterilor statului s'a intro-
dusu dualismulu; chiaru si in privin-
ti'a acestuia exista doue opinii; un'a carea re-
cunosea afaceri comune pentru ambe. partile im-
periului, alt'a cari vrea numai uniune personala,
va sa dica doue staturi cu unulu si acelasi dom-
nitoriu. Altii iera credu ca fericirea statului se
pote dobandi prin federalismu, va sa dica
prin o legatura imprumutata a deosebitelor parti
de stat. Si in privinti'a acest'a este deosebire in
pareri, pentru ca unii privescu partile aceste, cari
se compuna federatiunea seu legatur'a imprumutata,
in diferitele provincie istorice; pre candu altii voru
sa se arundeze partile aceste dupa nationalitati, va
sa dica sa se faca teritorii nationale dupa majori-
tatea locuitorilor. Inainte de acest'a era cen-
tralisimulu constitutiunale cu diete provinciale
si cu unu parlamentu centralu, si inainte de aceea a
domnit centralismulu absolutisticu, unde ori ce felu de repres-
ntantie nu aveau votu in afacerile generali ale tiera seu ale tieriloru.

Deca esimu in afara apoi vedemu ca scopulu
poporului italianu e o unitate definitiva, in sa unii o
dorescu acest'a dupa cum e astadi ca monarchia
constitutiunala, altii cugeta ca va fi mai bine deca
se va lasa de monarchismu si va imbratisia repu-
blicanismulu. Totu asi e in Franci'a cu deosebi-
rea, ca ea si-a ajunsu demultu unitatea sea. In Ger-
mani'a, carea era impartita pana mai de une-dile
in vre-o 32 de staturi mai mari si mai merunte inea
putemu dice ca suntu trei pareri domnitore si a-
deca, unitate in unu stat, seu in o federatiune;
mai departe si acolo varieza opiniunile intre regimu
constitutiunale monarchicu si republicanu. Germanii
in sa afara de aceste mai credu ca e de-

tori'a loru de a cultiva, unii intielegu prin acest'a, a
germanisat orientulu european. Nici Russi'a, unde
autocratismulu au predominu tote cele-lalte sisteme
de guvernare, nu e libera de ideile tempului nou,
si acolo se impartu parerile despre desvoltarea pu-
terei elementului rusescu, in constitutiunale monar-
chice si in republicane federative etc. etc.

Diferitele aceste pareri intru ajungerea de so-
puri comune nici odata nu remanu numai isolate, ci
au influentia unele la supra celorlalte. Fia care
din pareri cauta sa ocupe unu locu preponderante,
unu locu incatu sa desvolte si se servesca sin-
guru de directiva in sortea unui societati, fia acest'a
in intielesu mai largu seu in intielesu mai tiermu-
ritu. De aici partidele si apoi lupt'a loru.

Pana candu lupt'a se marginescu pre langa ar-
gumentarile foloseloru ce are sale dobandesca cineva
din adoptarea si desvoltarea unoru pareri, acea lupta
este priinciosa si acelu ce o porta si pentru acei
ce se porta, si contra caroru se porta, pentruca
cei ce o porta suntu siliti a si studi'a punctulu loru
de manecare, alu pipai de tote partile se veda deea
elu nu are vre o slabiciune, carea seu e de indrep-
tatu, seu arata acelu punctu de manecare netrebnicu.
Aci pentru cari si contra caroru se porta inea
au ocaziune a cunosee o multime de lucruri si im-
pregiurari, cari loru le erau necunoscute, cuaju-
toriulu caroru ei acum se punu in stare deaju-
decu si combina si ei insii si asi forma o parere
drepta despre situatiunea in care se afla.

Candu lupt'a intre pareri diferite din un'a seu
alta parte se formedia de asi in catu cu ori si ce
pretiu voiescu cineva a ajunge la victoria, atunci
ea e amenintatorie pentru toti. Pentru ca atunci
acel'a, ce cu ori ce pretiu vrea a ajunge la victo-
ria, se insela adese mai anteu pre sine, pretiu-
dusi pre multu pusetiunea. Din acest'a urmedia a
dese ori o insielatiune nevoluntaria si a altor'a. Tote
combinarile ce urmedia mai departe esu gresite si
candu nici nu cugeta se afla ca i se infunda calea.
Recunoscerea adeverului pote sa sosesca atunci
prea tardiu.

In fati'a diverselor pareri ce se incruciesc
la noi despre viitoriulu politicu, nu va fi de pri-
sосу a atrage atentia cetitoriloru asupra astoru
felu de possibilitati, dupa cum le amu espusu
mai susu, lasendu de astadata ca fiacare cetitoriu
sasi continue si amplifice ideile despre densele, dupa
cum va afla de lipsa.

Un'a inse totu vomu mai adauge, ca in ceea ce pri-
vescu starea nostra politica si sociala in tempulu
presentu celu viitoriu, ne indatoredia imperiosu,
a cautu cu deamenuntulu dupa tote particelele cele
mai mici a le acelu stari.

Inainte de tote sa ne aducemu aminte de ces-
tiunile politice ce au a fi la noi deslegate si de
strafarmarile ce le va aduce drumulu de feru.

Eveneminte politice.

Sabiu 20 Ianuaru.

Diariile de vien'a adusera scirea cu dele-
gatiunea ungeresca a deprecatu unu banchetu ce delegatiunea de dincolo de Lait'a
vrea sa-lu dea in onora celei dintai. „Debatte“,
pentru ca sa se incungiere interpretari rele, atinge
in vre o cateva cuvinte motivele delegatiunei un-
guresci, de care fu silita acest'a a deprecu banchetu-
tulu. Motivulu principalu e privintiele ce trebuie sa
le aiba delegatiunea fatia cu opozitiunea din Un-
gari'a, a carei diuarie de acum a ineeputu a ironisa
delegatiunea dicendu, ca delegatii numai si petrecu
la Vien'a si mergu din serate in serate, pre candu
despre activitatea loru nu se vede inca nici o urma.
Festivitatile dara sa remana pana candu delegati-
unile voru fi ajunsu cu lucrarile loru in unu cursu
imbucuratori. De alta parte la unu banchetu nu se
potuocoli toastele, cari, din un'a seu din alta parte
aru pute da in sa la susceptibilitatile, cari aru pute nu-
mai slabi increderea reciproca. De ocamdata se voru
multiami membrii ambeloru delegatiuni cu intalni-
rile in claturile loru.

N. Fr. Bl. afla din isvoru demnu de credintia,
cu delegatiunea ungeresca e decisa a sterge sala-
riele, cari le tragu cardinalii din Rom'a, Reischach
si Silvestru, dela regimulu austriacu. In cercurile de-
legatiunei acesteia s'a pronunsiatu opiniunea, ca
banii acesti'a se voru pute intrebuintia mai cu scopu
in tiera spre imbunatatirea esistintiei preotiloru p o-
testantici.

La inprumutulu ungeresca dice „P. Cor.“ se facu
subscrieri insemnate in tiera.

Diet'a Croatiei a primitu proiectulu de a-
dresa cu putine modificatiuni. Proiectulu are doue-
zeci de puncte. Pre diu'a de 29 Ianuaru era de-
terminata a trei'a cetire a proiectului si apoi pote
si alegerea deputatiunei regnicolarie.

Post'a din urma ne aduce sciri ingrigitorie
despre Itali'a. „France“ are sciri dela 27 Ianuaru,
dupa cari se suna ca Victoru Emanuelu a facutu o
lovire de stat si ca camerile suntu disolvate.

Delegatiunea ungeresca.

In siedinri'a a II tinuta la 21 Ianuaru n., dupa
ce se adopta numirea delegatiunei dupa cum e sta-
torita in art. de lege XII § 38 „delegatiune emisa
pentru pertractarea afaceriloru comune“ se trece la
alegerea de presiedinte.

Somsi ch intrunescu majoritatea voturiloru
de presiedinte, asemenea Ludovicu Horvath
de notariu alu delegatiunei. Se emite apoi o
comisiune de siepte membri pentru compunerea u-
nui regulamentu, pentru pregatirea unui jurnalulu si
pentru bugetulu delegatiunei.

Ministeriulu comunu asterne bugetulu pre
1868 din carele estragemu unele pasage si adeca:

1. bugetulu cancelariei cabinetu-
lui Maj. Sele, care face 72,754 fl.
2. a ministeriului pentru esterne 4,423,600 „
3. a ministeriului comunu de res-
belu 80,000,000 „
4. a ministeriului comunu de fi-
nantia 3,969,484 „
5. cheltuielile neprevedute 50,000 „

sum'a 89,565,893 „
subtragendu venitulu vamalu 6,482,191 „
remano a se acoperi= 83,083,702 fl.
din care numai in intielesulu inovelei, Ungari'a
are sa suporte 30%, adeca: 23,963,010 fl. iera
cele-lalte tiera ale M. Sele 70%, adeca 55,931,691 fl.
40 xr.; sumele aceste an de a se suscepe in bu-
getulu ambeloru jumetati de imperiu.

Representatiunea

universității fundului regescu către înaltul ministeriu regescu.

Inaltul r. ministeriu de interne

Constitutiunea comunala a cercurilor s-a scrisă pe baza prescrierilor regulatiunii emise de la locul pre înaltu după ce se ascultă și natiunea în anii 1795, 1797 și 1804 ad. pe așa numitele puncte regulative. Chiar și periodulu de mai bine de 50 ani, de când s'au emis aceste din urma puncte regulative, lasându la o parte defectulu loru de sistema simțitu după diversitatea timpului, inca vorbesce pentru urgentia necesității de a reformă acest'a ordine comunala și dechiara dorint'a generala după o transformare patrundietoria, care se corespunda pretensuniloru timpului și relatiuniloru vitale inși acest'a nusiintia cătu de bine. Intregirea prin sine a reprezentantiloru comunale, eschiderea dela reprezentarea capitaluluiu chiamat'u în viet'a moderna economica la o însemnatate atât de importanta, basarea aceluasi in parte pe institutul decorporatiuni industriale—cehuri—, care nu mai sustau, ne desajuns'a loru (cehuriloru) reprezentanti'a in adunările de cercu după cum cere însemnatatea cetatiloru în viet'a noastră municipala, care din cauza, ca era necorespondiatoria tocma în cele mai mari cercuri, a trasu după sine o modificare faprica a determinatiuniloru respective de legi neajuns'a înfluintia a adunărilor de cercu la asediarea deregatoriloru de cercu, nerespectarea cifrei populimii la reprezentarea comunelor singurite in adunările districtuali, precumu și a comunelor cercuali la universitate marginirea reprezentantiloru nationali prin instructiuni, sunt unele rele din cele mai strigătorie, de care suferă constitutiunea comunala de acum a jurisdicțiuniloru sasesci, și fiacare din acelea rele e calificat'a a împedea priintios'a dezvoltare a vietiei comunale, a îngreună résolvarea problemei în ordinea statului: a educa cetatenii spre a se interesă de afacerile publice, de a se administra pe sine și de a i educa pentru libertatea cetatenesca.—

Universitatea natiunii s'a și încercat'u de mai multu de 20 ani de repetite ori a se apuca de reform'a trebilor comunale cea cu urgentia necesari'a, fara că sa-i fi succésu pana acum a o aduce la unu capataiu multiamitoriu. Ea a asternutu spre sanctiunarea pre înalta inca în sesiunea din anulu 1863 cu pre umilit'a sa representatiune din 11 Maiu 1863 nr. u. 212 ex 1862, unu statutu deplin preluat'u despre trasurile fundamentali pentru regularea cauzei comunale in tier'a sasescă, in se statutulu acest'a despre o parte, pe cătu ne e cunoscutu, inca n'au primitu pana acum pre înalt'a aprobare. De alta parte in mai multe cercuri dorint'a a ajunsu la valóre, că înainte de a i se mediuloci sanctiunea pre înalta se se supuna aceluasi statutu inca la o alta revisiune petrudiatoria.—

Fiindu însemnatatea constitutiunii comunale pentru intréga viet'a a poporului afundu taietoria și tocma prin acest'a mai marea ei stabilitate conditionata, cu tota reverint'a subscris'a universitate a natiunii se simtesce deoblegata a întocmi edificulu acest'a asiá, încatu pe dieci de ani inainte se adapostedie pe poporimea cercuriloru sasesci, se le póta fi scól'a loru politica și institutul loru de creștere, se corespunda pe cătu se póte și tuturoru pretensiuniloru și dorintieloru locuitoriloru loru, pentrucă in aceea și sa se afle bine și cá acasa.

In necasulu acest'a și ieá dar'voia umilitu subscris'a universitate a natiunii a se rugá pre plecatu :

Inaltul r. ministeriu de interne se binevoiesca a i tramite indereptu statutulu despre trasurile fundamentali pentru regularea trebiloru comunale in tier'a sasescă asternutu pentru sanctiunea pre înalta cu pre umilit'a representatiune din 11 Maiu 1863 nr. u. 212 din 1862, pentrucă, cu privire la urgentia reformei lucrului acestui'a, sa se póta luá înainte și efeptui inca în periodulu sedintieloru de acum.

Ideile fundamentale ale economiei nationale.

(Capetu)

Adam Smith documentéza forte frumosu, cum depinde pretulu unui productu dela lucrulu care se intrebuintéza pana candu se produce, și cum se aduna avuti'a prin producte făcute prin lucru. Ori ce activitate a omului indreptata spre productiune se numesce productiva, fia apoi acea activitate indreptata spre productiunea obiectelor crude, séu spre transformarea ori mutarea acestor obiecte. In privint'a libertatieri industriei și a comerțului sistem'a acest'a se unesce cu sistem'a fisiocratiloru, și amendóu combatu sistem'a mercantila. După opiniea lui Adam Smith totu omulu care e activu pre ori-ce terenu alu economiei nationale și produce obiecte necesarie, inmultiesce totu deodata și averea nationala, pentru ca avuti'a nationala consta din avutiile singurateciloru; de unde apoi urméza, ca regimulu nu are a conduce nici unu ramu de economia precum s'a întemplat'u cu comerțulu sub sistem'a mercantila, ci are a lasá activitatea fiescécărui producentu cătu se póte de libera; regimulu are numai a asigurá pre producenti in launtru prin administratiune buna și a-i aperi în afara; are a se ingriji numai de acele mijlóce, pre cari producenti singurateci nu si le potu castiga, precum sunt drumuri, regularea apelor, poduri și altele. Deosebirea între aceste două sisteme stá si in aceea, ca sistem'a industriei libere care se numesce și sistem'a moderna, nu se invoiesce cu principiile sistemei fisiocratiloru, cá unu regimulu se ia în mână frenelre vre-unui ramu de productiune, ci doresce cá regimulu numai sa dalature pedecile, și

apoi sa lasé pre fiesce care producentu, fia-care ramu de economia cătu se póte de liberu.

Fia unu lucru cătu de bunu, fia o idea cătu de salutará, la inceputu se voru gasi contrari cari se o combata. Asiá s'a întemplat'u și cu sistem'a industriei libere; unii o combateau pentru ca ocupandu-se tempu mai îndelungatu cu sistem'a fisiocratiloru erau convinsi despre bunatatea acelei'a, alții combateau acésta sistema din interesu privatu, iera acest'i'a erau proprietarii mari de pamentu și comerciantii, cáror'a le venea bine cá regimulu sa-i ajute; alții o combateau din punctu de vedere politicu, fiindu de acea parere, ca industria trebuie sa servésca spre scopuri politice, și asiá industria trebuie sa fia subordinata politiceii statului. Cei ce se inchina la acésta parere, credu in retacirea loru, ca locuitorii unui statu traiescu numai pentru cá sa servésca și sa sustina puterea statului, iera nu după cum e intru adeveru din contra. In fine mai suntu doi contrari ai sistemei industriei libere, cari pentru principiile loru cele sanatóse merita consideratiune. Acest'i'a se invoiescu cu principiile filosofice ale acestei sisteme, dara credu ca inca nu e tempu a se introduce sistem'a industriei libere, pentru ca trebuie lucru judecatu asiá cum e, și nu cum aru trebui sa fia.

Déca e adeveratu ca gradulu de cultura alu popólorulu din staturu diferite, modulu ocupatiunei, datinele, puterea de productiune, referintiele climatice și puterea statului de a ajut'a unulu séu altu ramu de economia suntu diferite, atunci are dreptu Dr. Fr. List in opulu seu intitulatu: „National-System der politischen Oeconomie 1841“, daca numesce sistem'a industriei libere sistem'a cosmopolitica și daca dice, ca introducanduse acest'a sistema deodata fără privire la popórale vecine, cu care stamu in relatiuni comerciali și la care nu e iutrodusa acest'a sistema si nu voiescu vecinii a o introduce; usioru s'aru putea periclit'a unu ramu séu altulu de economi'a nationala; de ees. sa se întroduca in Austri'a sistem'a industriei libere fara privire la statele vecine, care aru fi urmarile? Din Prusi'a, Itali'a, Franchi'a Angli'a s'aru importá atâtea fabricate și manufacturi, încatu industriasiu din Austri'a neputendu tiené cu acest'i'a concurenti'a din mai multe cauze, —, aru trebui se saracésca, pentru ca consumentii aru cumpara mai bucuros lucruri din afara capatandule mai estine. De catra Orientu si miédia-nópte s'aru import'a producte crude éarasi mai estine cá cele ce se produc in launtru și cu acestia nu aru putea tiené concurenti'a producentii nostrii de asteliu de producte; asiá aici aru trebui se saracésca clas'a tieraniloru, cari nu suntu in stare a vende productele loru asiá estine cá producentii din staturile vecine din mai multe cauze, între care e cea dintai'a, pentru ca aici greutatile publice suntu mai mari cá la vecini; asié aru trebui se saracésca o clasa de producenti după alt'a, aru scádea averea nationala (și s'aru implini cuventulu lui Quesnay: pauvre paisans, pauvre royaume,

FOISIORA.

Dintr'nu Manuscrisu ingalbinitu și in-vechitu aflatu între scrierile lui

Andrei Muresianu.

In rubric'a acest'a vomu presentá Onoratulu publicu cetitoriu unele pasagie dintr'unu opu literariu vechiu și fora numirea autoriului, carele in se se au aflatu între harthile lui Andrei Muresianu întregu și neviolatu afara de provorbire din carea numai unu fragmentu au ajunsu pana la noi. Acestu opu pórtá după cum arata fragmentulu precuventárii numele „Repórtá-diu-visu“*) și este un'a poema populare epica—didactica. Idea fundamentale se pare a fi o venatória in se acest'a nici firulu celu rosiiu nu'lu duce pana la finea naratiunei epice, pentrucă la inceputulu întreprinderei

venatului déjà apare in somnu lui Repórtá-diu-visu unu betranu cu vesminte albe, carele i se face povatiutoriu și invatiatoriu morálu. Betranulu spiritu întreba pre tenerulu venatoriu; carele perdienduse de socii sei venatorii, ostenitu fiindu s'au culcatu și au adormitu: fetulu meu!

Scii tu cine esti; cunosci-te bine?

De unde-ai venit; ce scii despre tine?

Iubita-ti-e lumea? multu vei sa traiesci?

Vr'unu bine in lume a fi socotesci?

Gandesci de venirea mortiei vrodata?

Séu nice prin gându-ti este amblata?

Cum au respunsu tenerulu la aceste întrebări, carii sémana multu cu „γνώδι δ'αύτου“ lesne ni-e putemu intipui din reflexiunea betranului:

„O teneru cu mintea cu totul sburatória!

„Te insieli, cá nime altulu pe sub sóre.

„Cornulu sumetiei tale fragetu este;

„Se me credi, cá nice vei prinde de veste

„Cându putintelu ventu aur'a miscata,

„Lu vá resturná esti gat'a indata.

„Cornulu sumetiei, roua pe scaeti.

„Din ea sa iai pilda viia și sá inveti:

„Rou'a nóptea cade, si pe érba pica,

„Sórele resare, si cátu se redica,

„O sórbe, o usca si nimicu o face.

„Ganduri teneresci cu totul stengace.“

Asiá urmédia betranulu mai incolo desvóltandu tenerulu venatoriu adeverulu, cá nu in valulu lomei mari, nu intru indestulire si abundantia nici

in relatiunile cele artificióse ale vietiei culturalei ci in situatiuni simple a statului primitivu are d'asi cautá omenimea fericirea s'a. Caci superba indestulare de sine și cu sine angustédia și instrainédia inim'a omului din lumea culturale decatra de aproape, precandu aceea anima in simplulu pieptu alu fiului naturei bate cu multu mai simpatetice pentru conómeni. Asupra egoismului si frange de altmentrea poetulu nostru toiaagulu si mai la vale. Apoi ajungendu amendo la unu cinterimulu, se dau documente invederate dar infricosiate, ci totusi poetice—sublime despre principiulu ca nime póte fi ferice înainte de mórté si cá tóte suntu desiertatiune: Venatoriulu vediendu-se in cinterimulu esclama:

„Tóte câte vedu sufla obidare,

„Ce póte sa fia acest'a templare?

„Cinterimulu plinu de pietri cioplite

„Cu deosibite versuri despartite

„Mi raní rerunchii; cunoscu perirea,

„Cunoscu cátu póte taiá omenirea.

„Versulu celu cântatu de curendu de cetá

„Petrunse ardiendu prin anim'a tóta.

„Unu lucru mai este, care 'lu dorescu tare,

„Mecar sciu, cá nu e modru de cercare.

„Asiu vré, se sciu, cum e omulu ingropatu

„Si se potu pricepe mai chiaru a lui statu;

„Se vediu, cum se stórcé, si se mistaiesce,

„In ce chipu se sírma si cum putrediesce.“

„Teneru curiosu, minte sburatória!“

—Respunde betranulu—, post'a t'a e mare;

*) Autorulu cá poetu popularu au formatu și inventatu si numele eroului poemiei sele chiaru după natur'a numeloru proprie, care asemenea obvinu in traditiunile si povestile populari, adeca cuvinte compuse din predicatulu si obiectulu unei diceri, câte odata inca legate si cu câte un'a opoitiune, de exemplu Stramba-lemne, Sierma-pétrá, Piticotu-cu barb'a de unu cotu etc. —

pauvre royaume pauvre souverain) inavutinduse strainii cu saracirea producătorilor din laintru; in locu de a ajuta producătorilor prin introducerea sistemului industriei libere, iai aduce la sapa de lemn. Pentru aceea e de lipsa că statulu se puna vama moderata pe produsele care se importă, dacă acestea se pot produce și în laintru statului, a favora prin acestă și a și ajuta în laintru producția a celorlalte produse care ne vinu din afara; a usiora esportulu și a ingreună moderat importulu strainu, că asiă sa se pregătă introducerea sistemului industriei libere. Dar în laintru statului e de lipsa, că sa se introduca odata sistemul modern a industriei libere fara privire la impregiurarea, ca visteria statului pōte are mai multu venitū din unele monopole cari suntū in genere neplacute, sēu că întra venitulū mai sigurū in visteria statului și mai usiorū că cāndu arū fi producția libera in orice ramu de economiā; pentruca numai asiā se pōte asteptā o stare buna materiala a poporului, care arū trebui se fia cea dintai'a problema a puterii statului.

Orastia in 1/6 1867
Dr. Tincu
„Transilv.”
advocatu in Sabesiu.

Clusiu. Alegere de deputatu. Din o corespundintia privata din Clusiu estragemu despre alegerea de deputatu, in loculu celui vacantu dupa resignarea lui Kossuth jun., urmatorele:

Alegerea se intēplā și decurse pāna in 25 Ian. st. n. cu cea mai mare inversiunare, fiindu alegatorii rupti odata in 3 mai apoi in 2 partide opunetorie un'a alteia, cum se dice mai pāna la cutite. Un'a voiā a alege pre Eppulu reformatu Petru Nagy, iera alt'a pre fostulu generalu de honorēdi Vetter. Fia-care parte lucrā din respu-terii spre a putē reesi cu candidatulū seu. — Spre a putē ajunge la reportarea victoriei se folosira ambe pārtile și de injurintia asupra votisanzilor prin bani, maneari și beutari. — La 12 ore in 26 Ian. se fini scrutiniulu și comisiunea insarcinata, cu acest'a publica, ca Petru Nagy a capetatu majoritatea voturilor, prin urmare densulu e proclamatu deputatu. Partid'a contraria audindu acest'a erā sa turbeze de mānia, și injurandu cum i venea prin minte asupra alesului și asupra svatului strigā, ca alegerea e falsa și nu pōte sa remana in valōre. Asupra alesului Eppu se descarcu cele mai deonustatori injuraturi. Dupa acest'a porni tumultulu spre casa Eppului in strada M. și trecendu pre lānga Biserica amenintā a o sparge și a o dā jidoviloru. Tumultuantii se compuneau din meseriasi și maiereni, parte mare ev. reformati. Sosindu la casa eppescā erā sa se intēple pre lānga injuraturi și lte, dāra lui Tiszai succese a stemperā pre tumultuantii. Padia de gendarmi a trebuitu sa fia prestē nopte pentru că sa nu se in temple ce-va.

(Asia nopte pre la 12 ore sparsera ferestrite

la Escel. Sea ministru conte Miko. Faptitorii sa fia fostu studenti. Gendarmii cari vighiau noptea a și prinsu ore-care numeru, dāra dimineti'a se eliberara.)

Contrarii deputatului alesu pretindu, ca acest'a sa renuntie și sa facea locu altei alegeri și altui deputatu. Se intielege ca asemenea pretensiune nu pōte avē effectu.

Brasiovu 15 Ianuaru 1868.

Domnule Redactoru! Sambat'a trecuta in 15 Ianuaru se arangiasa in Satungu (Sacele) in folosulu bibliotecei scōlei capitale de aci unu „Balu românū”, la care din causa scopului maretiū și sântu, ce-lu avū acest'a petrecania, luara parte, afara de inteligenti'a secelēna, chiaru și o parte din negutiatori Brasioveni. Nici o inima romāna nu a pututu remanea rece și indiferenta in fati'a unei atari petrecanii solide, demna de maretiulu ei scopu; nici unu ochiu nefermecatu, candu a vedintu in unu cercu frumosu pre toti concurentii la primulū resunetu alu muziceii, dantiundu bratiu de bratiu pre fundamentulu edificiiului, ce voru a-lu redicā cu ori-ce pretiu și prin ori-ce mijloce, că singurulū scutu contra nescintiei și intunerecului. Pre fruntea serina a barbatiloru asistenti, cātu și pre fetiele delicate și pline de gratii ale dōmnelorū și dōmnisiorilorū straine și sacelene se manifestau cele mai vii trasuri de bucuria și multiamita cātra acei barbati, cari in modulu acest'a solidu și onestu le sciū face atātu petrecania de distractiune, cātu și a procurā pre astfelu de cale binecuvantata, mijloce cu cari sa pōta zidi pe fundamentulu dejā pasu alu bibliotecei scōlei capitale de aci, de unde invetiatorii sa se pōta incaldi de radiale dulci ale luminei, și cu cari sa pōta fauri cheile, ce deschidu usile paladiului maretiū alu culturii care e conditio sine qua non alu esistentiei și bunei stāri a unui poporu. Frumōsa și incantatōre a fostu in adeveru acest'a petrecania solida asiā incātu de siguru ca n'a fostu concurentē, care in dulce suvenire sa nu-si aduca aminte de momentele acelea frumōse, in cari incunguratu de fratii și surorile sele de unu sänge serbā ajutandu la croirea unei sorti mai bune pentru viitorime.

Multiamita și recanoscintia și venerabililoru preoti locali cari conscientiosi chiamāreilorū sante de a lumina și conduce torm'a lorū in credintiatia la tint'a doririlorū și de a o rapi lantiurilorū grele și rusinōse ale intunerecului și miseriei nu crutia nici chiaru avereā propria, cercandu prin feliaritē mijloce numai că sa pōta radicā și ameliorā sterea ei și a filorū ei spirituala cātu și materialmintē. Dovēda reuniunea dejā infintiatā și pusa in viētia activa, carea din contribuirile membrilorū ei are de scopu ajutarea scapatatilorū — cātu și spiritualmintē prin infintierea unei bibliotece scolare tintita prin arangierea balului aretatū, carele a și adusu o suma frumōsa și prin alte contribuii lunarie din

pertea preotilorū și invetiatorilorū. Recanoscintia ven. preoti și zelosilorū invetiatori, cari prin astfelu de intreprinderi in contielegere și armonia fratiesca — ceea ce arū fi de doritu in tōte comunele nōstre bisericesci, in deplin'a convicțiune, ca unulu e māna ajutatōria celui'a-laltu la resolvarea problemei grele in urm'a chiamārei lorū, — dau viu documentu, ca-si pricepu missiunea sânta și au ajunsu la cunoscintia aceea, că pentru de a putea ajuta stārei critice și de a radicā bare'a slabita prin furtunile temporilorū vitrigi a bisericeii și scōlei trebuiescu incordāri de puteri armonice a conducătorilor lorū la lumina și calificarea continu'a a celorlalte, ceea ce nu se pōte fāra prin procurarea isvōrelorū necesarii de lumina și acelea suntū bibliotecele. Fia acest'a intreprindere de inaintare unu indemnu tare pentru toti, cari dorescu binele și prosperarea scōlelorū, că esindu din indeferentismu și inertia prin cātesc cāte mediloce, ce st'au la māna și puterea fiacaru'i sa se straduiasca și cerce de a inlocui deficitulu acelu mare și batatoriu la ochi și sufletulu din scōlele nōstre, care e biblioteca, că adī māne animile tuturorū Romānilorū vedinduse condusi de povetinitorū asiā conscientiosi și de bine voitorū, sa pōta simti, ce simte adī anim'a fiacaru Romānu sa-celeanu, ce singuru amu auditu esprimanduse, ca fericita e biserica și scōla aceea, care are astfelu de conducatori și invetiatori.

I. Romanu
invetiatoriu

Brasiovu 15 Ianuaru 1868.

De Redactoru! Amu asceptatu demultu sa mai vedu datu publicitatēi unele intēplāri forte imbucuratōre din locurile nōstre și anume din Zernesci. Deci vedintu ca altii nu-si iau ostenēla, permiteti-mi sa ve mai seriu eu ce-va despre progresulu ce-lu făcira Zernescenii in cantāriē corale in iern'a acest'a. Cornulu, despre carelē s'a mai fostu referitu in pretiniētele colōne ale „Telegrafulu Romanu” și carele in urm'a unor impregiurări erā pre aci sa se desfaca, acum s'a reintregitu ierasi și face progresu bunu, incātu in diu'a intāi'a și a dōu'a de Craciunu au fostu in stare de a cantā sânt'a Liturgia in cuartetu, ceea ce imbucurā poporulu astfelu, incātu acelu in entusiasmulu seu, fiindu pre multu miscatu de armoniosele cantāri, au decisu in comitetulu parochialu, a salarisā numai decātu pre respectivulu invetiatoriu, clericulu absolutu Iosifu Micu, deocamdata cu 150 fl. v. a. pre anu, iera pre viitoriu dēca va merge lucrulu bine lēf'a acest'a sa se indoiesca. Eata cum scie poporulu nostru a se entusiasma pentru lucrurile cele bune, dēca are conducatori buni, — eata, ca unde este vointia și buna intielegere, și lucrurile cele mai grele inca se potū realisā. Trebuie in sa amintescū ca pentru infintierea corului ecestui a stāruitu forte multu on. Parinte Ioann Comsia,

Inse totusi, fiindu povatinitoriu
„Si intr' acestu drumu datu invetiatoriu,
„Pe voiā-ti voiū face fora ostenēla,
„Că se numai aibi mai multu indoēla.”
Cāndu betrānulu vorb'a pornita sfersiesce
In pripa unu noru negru se ivesce,
Se tinde prin aeru, intunecea tōte,
Si frundia și erba că n carbuni motate,
Norulu se despica—fulgeru scilpiciosu
Spre cinterimū cade intre tunetu josu.
Dupa ce incēta volbur'a și valulu,
Eata cinterimulu lucindu că cristalulu:
Vedeai prin pamentu cātra aduncime,
Cā printro ferēsta privindu spre multime,
Mortii, cāti erau pre rendu ingropati,
In gropile sele stau toti asiediatū,
Unii de demultu, altii de curendu, —
Acum'a sa vedū cutremuri prin gāndu!
„Tinere!” — betrānulu dice — „acum ia-te,
Dute, mergi și vedi mortii in delēte!”
Eu plecu inainte elu din dreptu pasu,
Mecaru socoteamū, ca singuru me lasa.
Cum intramū intāiu in cinterimū, eata
Vro trei ingropati de demultu d'odatu;
Asiā putredise și carne și tōte,
Cāte le avurā cu sine ingropate;
Cātu mai nu puteai cunōsce mormentulu
Singuru stā din carne pufaiosū pamentulu.
Ba, ce e mai multu o parte de oșe,
Inca se facuse cenusia cleioșa.
Cum erā pamentulu grasu și pufaiosū, etc. etc.

In modulu acest'a purcede poetulu mai departe descriindū mai multe scene in fricōsitate și in floriorie și apoi se intōrce ierasi cātra „Reporta din — visu” și dice:

„Te-amu dusu la mormenturi și ti-amu aretatū
„Sōrtea omenēscā chiaru și apriatu,
„Cā vedintu-ti sōrtea și ticalosi'a
„Se lapedi de totu din capu sumeti'a;
„Sa fi umilitu și smeritu la minte,
„Bine aducandu-ti de tine aminte;
„De unde venisi, unde vei sa mergi,
„Si de pre pamentu cum vei sa te stergi.
„Deci fiindu ca ierasi s'au luminatu tempulu,
„Si mie-mi place dūbrav'a și cāmpulu,
„Sa lasāmu pre mortū sa se odihnescā,
„Dupa cum le cānta sōrtea omenēscā,
„Sa ne inturnāmu, de unde veniramū!”
Si asiā incetu pre cale porniramū.
Intramū in dūbrava: frumsetia nespusa!
Cā mai inainte cum plōi'a cadisuse
Si ceriulu in pripa ear' se limpedise,
Sōrele caldura cipandu se ivise:
Spendiurau din ramuri picaturi de plōia
Fiindu atnate, că sa se despōie,
Si sēu sa se usce, sēu incai sa cadia.
Cum intrā prin ramuri a sōrelui radia,
Cā petrile scumpe arborii scilpiā,
De sub ramorele fluturii esiā,
Si sburā prin aeru de flori departati,
Nevrendu a cadē de apa udati.
Cete de albine pre susu sbarnaescu,
Si a se lasā pre flori nu ndrasnescu,
Cā nu standu pre ele aripile crude,

Pōte cu perirea sea sa si le ude.
Versulu celu frumosu de priveghiatōria
Si alorū mai multu paseri sbratōrie
Leganā dūbrav'a si apele ei;
Sali'au pre livedi tinereii mei.
Negrii greurici, estadu din casciorē,
Asurdiau vesduhulu cu a sea strigare;
Sariā calusieii, purcediendu prin erba,
Rendunēu'a iute rapstindu că sa-i sōrbā.
Acēsta privēla cu totulu iubita
Parea, ca e tocmai mie renduita;
Mi limpedi mintea cātu-va de durere,
Castigaiu in pripa ce-va mangaiere.
Insa si acest'a nu su'ndelungata
O truda de alta truda standu legata.
Mergemū prin dūbrava trecemū o valica,
O puteamū sārī, fiindu ap'a mica.
Printunetulu apeii parea, ca s'aude,
Urtatur'a unei salbatecii crude,
Gāndeamū, ca vr'o fēra salbateca vine,
Si asiā indatu mi gatu arm'a bine.
Betrānulu privindu spre mine „voinicē!
„Cāci si pentru ce galesci arm'a”, dice,
„Va veni o vreme, că sa fia gat'a,
„Spre a venā fēre flint'a si sagēt'a;
„Iera astadi lasa altor'a venatulu;
„Cā sa scii mai bine sōrtea tā si statulu,
„Vina dūbrava mine, nu grigi de alte,
„Lasa astadi cerbiū pe petrii sa salte,
„Uita de porumbi și de capriore,
„Ca vrēu sa-ti aretu unu venatu mai mare.”
(Va urmā.)

carele au datu cuartiru si victu dela sine invetiatorului si au datu si localitatea pentru cantari in cas'a sea propria, fara nici o rebonificare. Acést'a e forte pre scurtu, ceea ce aru fi meritatu a fi descrisu cu multu mai pre largu, căci objectulu e forte interesantu in esenti'a sea. Pietatea ce o sternessce nisce cantari regulate si armonioasa nu o pote pretini decâtu acél'a, carele are putina ocazione de a le ascultá. De aru dá Ddieu cá totu Branulu, a-siu dice tóta romanimea, sa se póta bucurá de un'a atare mangaiere suflétésca, precum avui eu ocazione sa o aflu in biseric'a Zernesciloru cu ocazione serbatoriloru Craciunului din anulu acést'a. Nu sciu deca sum bine informatu, dara sum tare aplecatu a crede, ca Zernescenii cu preotulu supra-numitu in frunte si in contielegere cu Par. Protopopu din locu, insuflétiti de rezultatulu invetiatorului Iosifu M i c u, căruia i stetu intr'ajutoriu si clericulu absolutu Ilariu P l o t o g e a; a decisu a compune ore-cari statute, cari coristii le subscriu si se obliga a formá unu coru stabilu pentru venitoriu. Spunu dreptu ca eu, dupa cum cunoscu poporulu, nostru de pre aici, sperezu unu mare aventu in moralitate si in o cultura degrabu inaintátorie a simtiemintelor, carea nu va întârdia a-si areta binefacerea sea si in alte ramuri sociale ale poporului. Sa dee bunulu Ddieu!

Unu branénu.

Principatele române unite.

Adunarea deputatoru siedinti'a dela 15 Ianuariu 1868. Presiedinti'a provisorie a dlui N. Golescu.

Se face apelu nominalu la órete 12 $\frac{1}{4}$, la care respundu 92 deputati, si se declara siedinti'a deschisa.

Se cetesce sumariulu siedintiei trecute si se primesce.

D. Hajden, se plânge contra modul de publicare a siedintieloru camerii in Monitoriu si cere sa se ia mesuri a se publicá discurselu cum trebuie.

D. raportoru Carad'a, spune, ca se afla unu protestu subscrisu de 5 alegatori contra alegerei dlui Sgramala ca aru fi neimpamentenitu si ca aru fi votatu la alegerea regelui Greciei; se trimite la sectiune.

Biroulu anuntia ca d. A. Cociu optédia pentru colegiulu de Ismailu.

D. Presiedinte, invita pe camerá a procede la alegerea Presiedintelui definitivu alu Camerii, si rezultatulu este:

Votanti 105. Bilete albe 24. Voturi esprese 81. Majoritatea absoluta 42.

D. doctoru A. Fetu 80 voturi.

Se proclama d. Fetu de Presiedinte si se procede la alegerea a 4 vice presiedinti, rezultatulu scrutinelu este urmatorulu.

Votanti 98. Bilete albe 16. Voturi esprese 82. Majoritate absoluta 42. — D. C. A. Rosetti 79. — Arghiropolu 78. — Turnavitu 82. — Laurianu 80. — P. Opran 1.

D. C. A. Rosetti, Gr. Arghiropolu, Scarlatu Turnavitu si T. Laurianu se proclamu de vice presiedinti, si se procede apoi la alegerea a optu secretari, si se alegu:

D. Alexandru Lahovari. — Nicu Moscu. Pruncu. — Gheorghiu. — Codrescu. — Giani. — Gheorghe Bratianu.

Se procede adoi la alegerea cestoriloru si se alegu:

D. Boicea Radian. — Adam Haretu. — P. Chenciu. — D. Miclescu.

D. Fetu ocupandu fotoliulu presiedintialu.

Multiamescu pentru onóra ce-mi a-ti facutu chiamándu-me pe scaunulu presiedintialu. Cu cátu acést'a onóra e de mare cu atátu sarcin'a e grea pentru mine si ve declaru ca m'asiu sfii a priimi acést'a onóra deca nu a-si avea intima convinctiune ca 'mi veti acordá patrioticulu d-v. concursu si totu o data ca veti fi indulgenti pentru gresialele ce cá omu ne esperimentatu intracést'a asi putea face, vedendu aspectulu importantu alu d-v. ómeni luminati, elita tierii. Inclinándu-me cu totu respectulu votulu d-v., promitu a implini cu devotamentu sarcin'a cu care m'ati onoratu.

Terminándu iau libertatea a ve rugá ca, parasindu ori-ce cestiune personala, ca fii ai natiunei române, se ne punemu tóte puterile spre a im-

plini missiunea nóstra, căci astu-feliu numai vomu avea recunoscinti'a compatriotiloru nostri si vomu coresponde cu demnitate la asceptarile M. S. Dominitorului nostru, carele a disu deschidendu acést'a Camera: La lucru Románi, la lucru cu dielu si patriotismu.

D. Turnavitu, multiamescu asemenea Camerii pentru onóra ce-i a facutu alegándu-lu vice-presiedinte.

Dupa aceea se procede la votarea comisiunei pentru redactarea adresei de respunsu la mesagiulu Tronului.

Resultatulu votulu e urmatorulu.

Votanti 87. Bilete albe 18. Voturi esprese 69. Majoritate absoluta 35. C. A. Rosetti voturi 68. M. Cogalniceanu voturi 53 G. Chitu 68 B. Hajdeu 67. A. Zeucianu 65. Gr. Lahovari 65. I. Codrescu 58.

Presiedinte alu consiliulu róga pe Adunare a numi o comisiune pentru interpretarea legii electorale. A adresatu o asemenea rugaciune si Senatulu. Comisiunile ambeloru eorpuri intrunindu-se voru putea da mai curendu acea lege si voru inlesni lucrarea pentru alegerile ce suntu inca de facutu.

Se va inscrie numirea acestei comisiuni si acelei de incheta la ordinea dilei pe máne.

Se procede la impartirea Camerii in sectiuni.

Varietáti.

** Bibliografi'a. A estu de sub tipariu in tipografi'a lui Th. Steinhausen din Sabiu: **Vocabulariu románu-nemtiescu**, compusu si in-

avutitu cu mai multe mii de cuvinte nóue introduse dájá si incetatenite in limb'a romána, de Sab. Pop. Barcianu, parochu ort. resarit. in Resinari, asesore consistoriale, membru onorariu alu Assoc. transilv. pentru literatur'a rom. precum si alu asoc. pentru sciintiele naturali la Sabiu, decoratu cu crucea de auru pentru merite vedi manifestulu.

Opulu acést'a constatoriu din 38 cóle, octavu mare este unu opu binevenitu si de aceea recomandabilu din tóta inim'a aceloru ce au lipsa de ajutorulu astoru felu de cárti la limb'a germana.

* Adunarea rom. catoliciloru in Alba-Juli'a se va tine in 9 Februaru c. n.

** Referintiele scóloru si invetiatoriloru din Ungari'a. In raportulu dlui ministru de instructiune publica bar Ios. Eötvös dto Bud'a 28 Novembre 1867 cátra Maj. Sea desfasurá dlu ministru o icóna despre scólele populare in urmatórele: „In regatulu Ungariei se afla in 18,735 comune numai 14,836 scóle populare si fiindu ea in locuri cu comune bisericesci mestecate suntu mai multe scóle, asiá celu putinu in 5000 de locuri in Ungari'a nu suntu scóle de locu. In amendóne cetátile surori Bud'a=Pest'a, dupa datele cele mai nóue statistice crescú jumetate din copiii de scóla, preste totu 20,000, fara de nici o instructiune. Dara si scólele ce suntu se afla in atare stare, încátu scolarii abiá invétia a ceti si scrie.“ — Despre gradulu de cultura alu invetiatoriloru populari dice dlu ministru, ca „o mare parte din invetiatorii populari de acum, nici nu au capetatu vre-o alta instructiune in scólele mijlocii (gimnasie), afara de scólele elementari, asiá încátu celoru mai multi nu numai le lipsesce capacitatea de pedagogi, dara nu au invetiatu unele specialitáti, cari au sa le propuna. Cea mai mare parte a invetiatoriloru nostri, in urm'a unei salarisári din carea abiá 'si póte castigá pánea de tóte dilele si prin urmare, trebuie sa se isoleze de societate si asiá li lipsesce mijlócele si ocazione de lectura séu nu potu cá pre o alta cale sa-si perfectiuneze cunoscintiele capetate in scóla.“ — Spre delaturarea acsstei posomorite situatiuni a crescerei poporului promite dlu ministru a substerne in scurtu tempu „unu proiectu detaiatu de lege pentru regularea instructiunei populare.“

** Onorata Redactiune! In nrulu 3 a. c. alu „Gazetei Transilvaniei“ sub titul'a: „alte omoruri si crudtáti“ s' scristu dupa „Hrm. Ztg.“ despre unu omoru in o ospetaria intre S-Sebesiu si Orestia, unde talharii aru fi cerutu bani dela ospetaritia cu amenintare de a o omori pre ea si copii, in casu candu nu le-arú indestuli cererea incépendu múierea a strigá ajutoriu, talharii aru fi retezatu capulu unui copilasiu etc. sum in acea placuta posetiune de a constatá, ca ómenii din satele cele dintre S-Sebesiu si Sibotu intrebati

au marturisitu, ca se latise faim'a ce e dreptu despre o asemenea fapta crudela, esecutata la carcima Comunei Tartari'a intre S. Sebesiu si Sibotu, fara inse ca se fie adeverata, si prin urmare se tiene acést'a corespondinti'a din „Herm Ztg“ spre norocire de categori'a scornituriloru.

T a b a c a r i u.

** Disputa pentru fracu. „Hon“ se intrepone pentru fracu contra lui „Hazánk“. Mai inainte cu vre-o câte-va dile a luat Hazánk in nume de reu, ca unii din partid'a stángei au aparutu ia unu balu in Pest'a imbracati in fracu. La aceste respunde „Hon“ între alte: Erá unu tempu, candu tempulu erá desbracatu de tóte mijlócele de a face resistintia la aceea ce i se obturdea cu puterea. De aceea au alergatu ómenii atunci la mijlóce putincióse spre a face opoitiune si unulu din aceste mijlóce a fostu vestmintele natiunali. Astadi candu suntemu in stare de a dá espressionu pareriloru nóstre prin mijlóce mai corespundietórie, demonstratiunea cu vestminte e de prisosu. Nu trebuie sa dorimu unu astfeliu de parrete despartitoriu între noi si natiunile civilisate ale apusului.

** Unu seminariu teologicu pentru jidovii din partea de dincolo de Lait'a. Ministeriu de culte si instructiune publica de dincolo de Lait'a se provóca mai multe representantie de comune de cultu precum si unii barbati de specialitate din Vien'a si Prag'a, cá sa-si dea parerea in privinti'a radicárei unei scóle de rabini. Provocarea arata ca loculu celu mai potrivit pentru unu institutu cá celu din cestiune aru fi Prag'a.

** (Reuniune nóua.) Dela anulu nou incóce cercula pre aici (Temisiór'a), in mai multe limbi nisce provóca la subscriptione, pentru infiintierea unei „reuniuni de egalitate“ in centrulu comitatului, alu cárei'a scopu aru fi a intruni diferitele elemente ale societatei, a desceptá participarea la viétii publica si politica, la eseroiarea drepturiloru politice, si in genere pentru afacerile publice, iéra in fine a delaturá acele diferentie, ce prin lege de-si suntu terse, totusi suntu visibile in viétii sociale: astfeliu a ascurá unu terenu cátu mai largu libertáti si activitáti individuali, între marginile legali si pre bazea deplinei indreptari egale.

Provocárele acestea suntu subscrise de 14 individi — partea cea mai are advocati — de diferite natiunalitáti, între cari observámu si numele aloru doi románi.

Nu suntemu profeti nici ursitori se potemu cunosce misteriele viitorului, dar nu credemu ea reuniunea acést'a va poté candva avé vreunu viitoriu, celu pucinu sub regimulu presinte (?) — nu; cací adoratorii politicei guvernamentale si aici se folosescu de cunoscut'a lor maniera si inca cu succesu bunu, cá între cei ce s'au inscriu de já e maioritatea lor, si asiá infiintand'a „reuniune de egalitate“, séu nu se va constitui, de nu-si va poté implini misiunea sa din caus'a eterogenitáti principiiloru elementelor ei constitutive. Mai cu scopu erá — pentru noi románi — a inimitá esemplulu fratiloru nostri din Aradu, si a infiinti'a o astfelu de reuniune numai de elementulu nostru. E adeveratu ca intieleginti'a nóstra diu acestu comitatu e forte neinsemnata, dar ori cátu ar fi ar formá celu pucinu unu intregu de sine statatoriu, si n'aru trebui se fimu partea minorena a altoru elemente, precum pururea am fostu si vomu fi de câte ori ne vomu amalgamisá cu altii.

„Albin'a.“

EDICTU.

Nicolae Gligoru Tarcea din Magu Comitatu Albei de josu, care de cinci ani cu necredintia parasindu-si pre legiuit'a sea socie Elen'a lui Petru Tarci'a totu de acolo, au pribegitu in lume, prin acést'a se provóca, cá in terminu de unu anu de dile dela datulu de fatia, sa se presentedié inaintea subscrisului foru matrimonialu, căci la din contra se va decide procesulu matrimonielu asupra-i pornitu, si in absentia lui la intielesulu SS. Canóne ale bisericiei nóstre gr. or.

Sibiú 1-a Ianuariu 1868.

Scaunulu protopopescu gr. or. alu Mercurei.
Petru Badila
Protopopu.